

ODGOVOR SINDIKATA NA NEKE ZAMJERKE

- 1. ZAŠTO DODATAK, A NE KOEFICIJENT?**
- 2. ZAŠTO NAS NISTE BOLJE INFORMIRALI?**
- 3. ZAŠTO NE I DRUGI REFERENDUM?**
- 4. ŠTO BI FACEBUKAŠI IZABRALI?**
- 5. ZAŠTO NE ODJEDNOM 12 POSTO?**
- 6. ZAKLJUČNO**

1. ZAŠTO DODATAK, A NE KOEFICIJENT?

Ugovorili ste dodatak za nenastavno osoblje, iako je u štrajku zahtjev bio koeficijent? Zašto niste inzistirali na koeficijentu? Za nastavnike je ugovoren koeficijent! Zašto različiti tretman?

Naš Sindikat nije postavio zahtjev za povećanje koeficijenata, jer je pravna služba našeg Sindikata procijenila da je štrajk s takvim zahtjevom pravno dvojben. Stoga smo Vladi uputili zahtjev za povećanjem plaće nenastavnog osoblja putem dodatka. Moramo razlikovati poziciju našeg Sindikata od zahtjeva i djelovanja druga dva sindikata prosvjete, koji su naglašeno inzistirali na koeficijentima. U obavijestima članovima, ponekad smo i mi spominjali koeficijent, jer nismo znali kako će sve završiti, pa ako bude korekcija koeficijenata onda naše nenastavno osoblje treba znati da će se i na njih to odnositi. Iako je zbog prosvjetnih sindikata bilo osjetljivo isticati dodatke mimo njihovih ciljeva, mi smo u više navrata javno govorili da mi tražimo dodatke.

Mi u stvari i nismo to smatrali prevažnom razlikom, jer je dodatak u pravilu stabilniji od koeficijenta, a dostojanstvo nekog radnika ne određuje koeficijent, već njegova plaća.

U prošlosti su nam skinuli *dodatak za vjernost službi*, ali su nam skinuli i koeficijent. Za koeficijent su to napravili bez teškoća. Međutim, da bi skinuli dodatak za vjernost službi (tzv. 4, 8 i 10 posto) jako su se morali pomučiti. Morali su nezakonito otkazati Kolektivni ugovor, a da je to tako, potvrdio je sud.

S druge strane, o stabilnosti dodatka govori to da svi naši zaposlenici već 13 godina imaju prosvjetni dodatak od 13,7 posto koji smo izborili 2006. godine štrajkom. Isto vrijedi i za dodatak za doktorat. Ti dodaci se prenose kroz sve kolektivne ugovore svih ovih godina.

Koeficijent je u rukama Vlade i ona o njemu jednostrano odlučuje, dok se dodatak ugovara dvostranim aktom koji se bez naše privole ne može otkazati. Naravno, ništa nije trajno i sve se može oduzeti, ali pitanje glasi: što im je teže uzeti? Svakako je teže uzeti dodatak nego koeficijent.

Sindikati prosvjete su htjeli to pitanje riješiti kroz koeficijente za sve, i za nastavnike i za nenastavno osoblje, ali to doista nije bilo realno jer Vlada na to nikako nije pristajala, pod cijenu nastavka štrajka. Da je pristala, izazvala bi domino efekt u svim javnim službama. Naime, niz radnih mjesta, kao što su referent, administrator, informatičar, tajnica, domar, kuhar ili računovođa, postoje u svim javnim službama. Dizanje koeficijenata za takva radna mjesta značilo bi automatski dizanje koeficijenata za ista radna mjesta i u drugim službama. U svakom slučaju, dodatak će trajati

najmanje do početka 2023. godine, a ako nove Uredbe o koeficijentima ne bude, onda i dulje, kao i svi dodaci izborni ranijim štrajkovima. Međutim, ako se donese nova Uredba o koeficijentima, sve je otvoreno a koeficijenti se u njoj mogu promijeniti odmah i na bolje i na gore.

Ako je tako, zašto onda prosvjetni sindikati nisu ugovorili dodatak i za nastavnike u prosvjeti?

Želja prosvjetnih sindikata bila je nastavnicima u prosvjeti povećati plaće, jer su one najniže u zemlji za visoku stručnu spremu. Za to im je trebao neki argument. Našli su ga u tome da su njihovi koeficijenti manji od drugih službi. Uslijed toga su postavili zahtjev za izjednačavanjem koeficijenata s našim asistentima i s radnicima u socijalnoj skrbi. Jednom kada su to postavili kao zahtjeve, nisu mogli uzmaknuti na dodatak nazad niti pred Vladom niti u javnosti, posebno zato jer je ubrzo koeficijent postao neki simbol dostojanstva (nema tu baš puno razloga) za njihove članove. Da bi bili dosljedni, sindikati su u drugoj fazi tražili *koeficijente* i za nenastavno osoblje, ali, kao što smo rekli, to Vlada nije mogla jer bi se porast koeficijenta automatski prelilo i na druge javne službe koje nisu štrajkale. Shvaćajući da su ipak dobili povećanje plaća za nenastavno osoblje, sindikati su pristali na *dodatak* za nenastavno osoblje. Povećanje plaća je jedini i pravi cilj sindikata, a manje je važno je li to kroz koeficijent ili dodatak.

Kako to da Vlada nije uvjetovala dodatak na plaću i za nastavnike u prosvjeti?

Vlada nije imala isti razlog da se protivi povećanju plaća za nastavnike putem koeficijenta, budući da porast koeficijenta za nastavnike ne povećava koeficijent niti jednoj drugoj službi, jer radno mjesto „učitelji“ drugdje i ne postoji. Osim toga, čini nam se da je Vlada, znajući da koeficijent može sama mijenjati, pristala na taj zahtjev sindikata s figom u džepu. Sindikati više nisu mogli nikako nazad, tj. tražiti povećanje plaća i za nastavnike putem dodatka, ponajviše zbog javnog mnijenja koje su sami stvorili. Ukratko, koeficijent je postao opsesija u masama. Nakon referenduma nitko više u sindikatima prosvjete nije imao prostora objasniti ljudima ono što je ovdje rečeno.

Zašto su neki tako lako povjerovali da je povećanje plaća putem dodatka za njih lošije?

Logika nekih ide ovako: mi smo nenastavno osoblje, mi smo uvijek u drugom planu, pa ako su nastavnici u prosvjeti ugovorili nešto za sebe drugačije nego za nas, onda to sigurno mora biti bolje nego naše. Kao što vidite, to nije tako, već je upravo obrnuto.

Na referendumu smo odbili dodatak, zar ne?

Netočno. Na referendumu uopće nije bilo pitanje hoćete li dodatak ili koeficijent, već prihvaćate li vladinu ponudu s obzirom na visinu povećanja plaća.

2. ZAŠTO NAS NISTE BOLJE INFORMIRALI?

Unatoč našem informiranju sa svih strana - putem letaka, objavama na našim mrežnim stranicama i putem velikog broja medijskih nastupa - ipak su medijskim prostorom dominirali čelnici prosvjetnih sindikata, jer su oni bili glavna snaga štrajka. To je razumljivo jer mi smo se štrajku tek priključili i nismo štrajkali svaki dan. Stoga se njihov govor o koeficijentima više čuo nego naš govor o dodatku.

Ne možemo se otići dojmu da je dio zaposlenika više slušao druge izvore informacija nego naše poruke.

Neki ljudi zaključuju prema onome što pročitaju na društvenim mrežama, na kojima neupućeni ljudi oblikuju javno mnijenje. Primjerice, na društvenim mrežama neki su predlagali masovno iščlanjenje iz sindikata, iako bez sindikata ništa od ovoga ne bi bilo. Sindikate nema tko zamijeniti, niti po zakonskim ovlastima niti po snazi, a još manje po organizacijskoj i stručnoj sposobnosti. Donositi zaključke o učincima Sindikata prije nego li stigne vjerodostojna informacija iz Sindikata vrlo je opasno.

Ljudi će imati oko 12 posto veću plaću, a unatoč tome neki su Sindikat optuživali za izdaju. Zar to nije frapantno!?

3. ZAŠTO NE I DRUGI REFERENDUM?

Zašto nije održan drugi referendum?

Zato jer nije bilo više vremena. Štrajk je trebalo prekinuti jer je postojao objektivan rizik od urušavanja vrlo dugog štrajka u prosvjeti, ali i mogućnost da će Vlada ići u zabranu štrajka, a mi svi ostati kratkih rukava.

Osim toga, referendum nije bio niti potreban jer su zahtjevi naših sindikata ostvareni. Kada je to tako, onda o prekidu štrajka odlučuju tijela Sindikata. To je logika situacije. Iz tog razloga nije bio potreban niti referendum za „67 je previše“ jer je Vlada usvojila sindikalne zahtjeve.

Vlada nije htjela čekati rezultate referenduma, zbog brzog, površnog i negativnog utjecaja društvenih mreža. Vlada se bojala realne opasnosti da sindikati neće stići objasniti objektivne prednosti dogovorenoga, jer znaju da Vladu malo tko sluša. S obzirom da su morali popustiti sindikatima, nisu htjeli riskirati daljnje produljenje svoje agonije. U takvim okolnostima i Vlada zauzima svoje čvrste pozicije. Da smo odbili, alternativa bi najvjerojatnije bila zabrana štrajka..

4. ŠTO BI (FACE)BUKAŠI IZABRALI?

Što bi svi (face)bukaši radije izabrali?

- Zabranu štrajka bez povećanja plaća i plaćenog štrajka ili
- urušavanje štrajka bez uvećanih plaća i plaćenog štrajka
- ili povećanje plaća i plaćeni štrajk bez referenduma?

To su bile stvarne dileme, sve drugo su puke želje ili politički motivi.

Sindikalni ili politički ciljevi?

Gledajući čisto sindikalno, referendum nije bio potreban. Gledajući politički, mnogima koji su htjeli rušiti Vladu on je bio potreban. Međutim, čak i kada bi rušenje imalo šanse, to nije posao sindikata, tim prije jer bi time u pitanje bilo dovedeno ostvareno povećanje plaća. Zadaća sindikata je povećanje plaća svojih članova. Svaki naš napor koji bi to zanemario raspolovio bi članstvo.

Doduše, sindikat se mora baviti politikom, ali samo onda kada mu politika donosi dobrobit za članove sindikata, ali ne i onda kada bi to bavljenje ugrozilo porast plaća članovima, kao što bi to bilo u ovom primjeru.

5. ZAŠTO NE ODJEDNOM 12 POSTO?

Zašto ste dopustili razdiobu rasta plaća tijekom cijele godine, a ne odjednom?

Zato jer bi 12 posto rasta plaća odjednom bilo potpuno neprihvatljivo za Vladu zbog Državnog proračuna, koji je prethodno usvojen u Saboru, tj. zbog izbjegavanja rebalansa, ali i zbog upita iz Brisela. Za Vladu je to političko pitanje prvog reda i ne bi popustila. Jednostavno rečeno, to nije bilo moguće ni politički niti proračunski.

Istina je da je to rast koji prosječno nije 12 posto u ovoj godini, ali diže razinu plaća za 12 posto koja se prenosi u cijelu 2021. godinu, a za nadati se je da ćemo tu razinu još podići u pregovorima i u 2021. godini.

6. ZAKLJUČNO

Kao što vidimo, ostvareni rast plaća nije ono idealno što bismo mi željeli, već je kao i svaki sporazum rezultat teškog i mučnog kompromisa za obje strane. U kompromisu se od nečega mora odustati. Bez toga i bez sindikata koji su sve ovo zakuhali imali bismo rast plaća cijelu iduću godinu od 2 posto prema početnoj poziciji Vlade u pregovorima.

Nenastavno osoblje će u našem sustavu ostvariti dvostruko veći postotni porast plaće od našeg znanstvenog i nastavnog osoblja, koje se u dobroj mjeri solidarno uključilo u štrajk, ne radi sebe. Nenastavno osoblje imat će idućih 13 mjeseci rast plaća od 12 posto, a znanstveno-nastavno 6,11 posto.

2019. godine je rast plaća bio 5 posto, a 2017. godine 6 posto. Prije toga 8 godina su plaće bile ili zamrznute ili smanjene.

Dok je zdravstveno osoblje uz povećanje osnovice dobilo dodatak od 7 posto, nezdravstveno osoblje dobilo je 3 posto.

U našem sustavu je nenastavno osoblje dobilo više od nastavnog. Svi će dobiti još i 1500 kuna božićnice i regresa.

Bez sindikalne organizacije nitko se ne bi u taj štrajk mogao samostalno uključiti niti izboriti ta povećanja.